

CONTRIBUȚII LA STUDIUL FLOREI LACULUI DE BARAJ NATURAL
CUIEJDEL

Nicoleta Nechita*, Petruța Bliderișanu**

Cuvinte cheie: floră, lac de baraj natural, Lacul Cuijeidel

Lacul Cuijeidel (Lacul Crucii) este amplasat în Munții Stănișoarei, în bazinul superior al râului Cuijeidi, respectiv, în cursul mijlociu al Cuijeidelului (afluent de stânga al Cuijeidiului), la cca. 21 km NNV de Piatra Neamț.

Similar cu Lacu Roșu, lacul de pe pârâul Cuijeidel are la origine o alunecare de teren de mari dimensiuni, care a avut loc în două etape.

Prima etapă a alunecării a avut loc la începutul verii anului 1978 și s-a datorat îndeosebi secționării deluviului de alunecare din baza versantului stâng, prin realizarea unui drum forestier, formându-se un lac de dimensiuni reduse, cu lungimi de cca. 150-200 m, lățimi de 25- 50 m și adâncimi de 4- 5 m. Acesta s-a drenat și a dispărut, nerezistând în timp.

A urmat o fază de stagnare, cu mișcări lente, nesensibile.

Datorită precipitațiilor abundente din primăvara și vara anului 1991 (mai – august - valoare cumulată de 741,4 mm precipitații), procesul de alunecare s-a reluat și amplificat, astfel că fundul albiei pârâului Cuijeidel, între km 0,5 și 1,5 amonte de confluența Cuijeidiului, a fost umplut cu materiale provenite de pe versant, prin alunecare. În anumite sectoare, unde albia văii nu a fost ocupată complet de deluvii, s-au format încă 4 mici lacuri, cu suprafețe de câteva sute de m².

Faza actuală a alunecării nu poate fi considerată de stabilizare totală, fenomenul putându-se, în anumite condiții, activa din nou.

Substratul geologic este constituit din depozite de vârstă cretacică, reprezentate de stratele de Sarata, alcătuite din șisturi argiloase negre, calcare cu silicifieri, silicolite, marnocalcare sideritice și gresii.

Sub raport climatic, zona aparține ținuturilor montane joase la contactul cu culoarul depresionar al Cracăului.

Temperatura medie anuală este de 7,5- 8⁰ C, cantitatea medie anuală de precipitații fiind de cca. 650 mm.

Solurile reflectă condițiile pedogenetice ale zonei, aici fiind prezente cele brune- acide, brune podzolite și rego- soluri carbonatice.

Analizând comparativ elementele batimetrice ale Lacului Cuijeidel cu cele ale Lacului Roșu, una alt mare lac de baraj natural, se constată că lacul Cuijeidel poate fi considerat cel mai important lac de baraj natural din țară:

Elemente morfobatimetrice	Lacul Roșu	Lacul Cuijeidel
Suprafața lacului (ha)	12,63	12,20
Lungimea totală (km)	1,34	1,20
Lățimea medie (m)	100,00	102,00
Lățimea maximă (m)	140,00	185,00
Adâncime medie	5,46	7,44
Adâncime maximă (m)	10,50	16,10
Vol. de apă (mc)	680.084	907.000

Flora

Cunoașterea florei cormofite din zona Lacului Cuijeidel este deosebit de importantă, având în vedere faptul că în acest areal nu au mai fost făcute studii de acest fel, singurele date concrete asupra unei zone apropiate fiind cele care se referă la flora și vegetația bazinului Sălătruc, un al afluent al râului Cuijeidiu.

De asemenea, este foarte necesar un asemenea studiu care se referă la ecosistemele naturale nou create.

Inventarul floristic al zonei cercetate cuprinde 144 specii de plante superioare aparținând la 48 familii. Dintre specii, 5 sunt pteridofite, 2 gimnosperme și 137 angiosperme.

Spectrul bioformelor indică predominanța netă a hemicriptofitelor (46,0%), celelalte elemente fiind prezente în proporții mai mici: megafanerofite- 5,8%, megafanerofite-microfanerofite- 2,2%, microfanerofite- 3,7%, nanofanerofite- 2,9%, camefite- 2,2%, hemicriptofite- geofite- 3,7%, geofite- 7,3%, geofite- helohidatofite- 4,5%, helohidatofite- 5,8%, helohidatofite- geofite- 1,4%, terofite anuale- 5,8%, terofite anuale- bianuale- 2,9%, terofite bianuale- 5,8%.

Spectrul elementelor floristice arată predominanța speciilor eurasiatice- 47,2%, urmate de europene- 14,5%, europene centrale- 5,0%, circumpolare- 13,0%, cosmopolite - 13,0%, adventive - 2,2%, atlantice- mediteraneene- 0,7%, carpto- balcanice- 2,2%, iar un procent de 2,2% sunt specii endemice.

Spectrele în raport cu factorii ecologici:

- în raport cu umiditatea se constată că predomină elementele adaptate la umiditate medie: elementele mezofite- 42,0%, un procentaj destul de mare de elemente mezohidrofite- 21,7%, elemente xeromezofite- 14,5%, hidrofite- 11,6%, ultrahidrofite- 5,8%, xerofite- 1,5% iar 2,9% sunt amfitolerante.

- în raport cu temperatura se constată predominanța elementelor mezoterme- 60,0%, urmate de microterme- 13,8%, moderat termofile- 8,8%, criofile- 0,7% și un procentaj foarte mare de specii indiferente în raport cu acest factor- 36,2%.

* Muzeul de Științele Naturii Piatra Neamț

** Muzeul de Științele Naturii Roman

- în raport cu reacția solului se constată următoarea situație:
31,2% dintre specii sunt adaptate la o reacție slab acido- neutrofilă,
26,1% din specii la o reacție acido- neutrofilă, 4,3% acidofile,

Conspectul speciilor de cormofite:

Fam. Equisetaceae

Equisetum arvense
Equisetum fluviatile
Equisetum telmateia

Fam. Athyriaceae

Athyrium filix- femina

Fam. Aspidiaceae

Dryopteris filix- mas

Fam. Pinaceae

Abies alba
Picea abies

Salicaceae

Salix caprea
Salix cinerea
Salix fragilis
Populus tremula

Coryllaceae

Carpinus betulus
Corylus avellana

Betulaceae

Alnus incana

Fam. Fagaceae

Fagus sylvatica

Fam. Urticaceae

Urtica dioica

Fam. Polygonaceae

Polygonum hydropiper
Rumex conglomeratus
Rumex crispus
Rumex sanguineus

Fam. Caryophyllaceae

Cerastium holosteoides

Stellaria aquatica

Fam. Ranunculaceae

Caltha palustris ssp. laeta
Anemone nemorosa
Hepatica transilvanica
Ranunculus acris
Ranunculus carpaticus

Fam. Cruciferae

Alliaria officinalis
Cardamine amara
Cardamine impatiens
Lepidium campestre
Rorippa sylvestris

Fam. Grossulariaceae

Ribes rubrum

Ribes uva- crista

Fam. Rosaceae

Cotoneaster integerrimus
Potentilla reptans
Rosa canina
Rubus hirtus
Rubus idaeus
Sorbus aucuparia

Fam. Leguminosae

Astragalus glycyphyllos
Coronilla varia
Lotus corniculatus
Medicago lupulina
Trifolium medium
Trifolium pratense
Trifolium repens

Vicia sepium

Fam. Geraniaceae

Geranium robertianum

Fam. Euphorbiaceae

Euphorbia amygdaloides
Mercurialis perennis

Fam. Aceraceae

Acer platanoides
Acer pseudoplatanus

Fam. Balsaminaceae

Impatiens noli- tangere

Fam. Hypericaceae

Hypericum hirsutum
Hypericum montanum
Hypericum perforatum

Fam. Violaceae

Viola hirta

Fam. Lythraceae

Lythrum salicaria

Fam. Onagraceae

Epilobium palustre
Epilobium parviflorum
Epilobium roseum

Fam. Umbelliferae

Carum carvi

Torilis arvensis

Fam. Pyrolaceae

Pyrola minor

Fam. Primulaceae

Lysimachia nummularia

Primula veris ssp. veris

Fam. Oleaceae

Fraxinus excelsior

Fam. Gentianaceae

Gentiana asclepiadea

Fam. Rubiaceae

Galium odoratum

Galium palustre

Galium schultesii

Fam. Boraginaceae

Echium vulgare

Myosotis caespitosa

Pulmonaria officinalis

Pulmonaria rubra

Symphytum cordatum

Fam. Callitricaceae

Callitriche palustris

Fam. Labiatae (Lamiaceae)

Calamintha clinopodium

Glechoma hederacea

Lycopus europaeus

Mentha longifolia

Origanum vulgare

Prunella vulgaris

Stachys sylvatica

Fam. Solanaceae

Atropa bella- donna

Solanum dulcamara

Fam. Scrophulariaceae

Scrophularia nodosa

Veronica beccabunga

Veronica teucrium

Fam. Plantaginaceae

Plantago major

Plantago media

2,2% neutro- bazifile iar un procentaj foarte mare, de 36,2% sunt adaptate la variații largi ale reacției solului.

Fam. Caprifoliaceae

Lonicera xylosteum

Sambucus nigra

Fam. Dipsacaceae

Dipsacus laciniatus

Dipsacus sylvester

Fam. Campanulaceae

Campanula patula

Campanula patula ssp. abietina

Campanula persicifolia

Fam. Compositae

Achillea millefolium

Bidens cernua

Cirsium arvense

Erigeron acer

Eupatorium cannabinum

Galinsoga parviflora

Inula britannica

Lapsana communis

Leucanthemum vulgare

Mycelis muralis

Senecio fluviatilis

Telekia speciosa

Tussilago farfara

Xanthium riparium

Fam. Alismataceae

Alisma lanceolatum

Alisma plantago- aquatica

Fam. Potamogetonaceae

Potamogeton pectinatus

Fam. Liliaceae

Paris quadrifolia

Polygonatum verticillatum

Fam. Juncaceae

Juncus conglomeratus

Juncus effusus

Juncus inflexus

Juncus tenuis

Luzula luzuloides

Fam. Gramineae

Agrostis capillaris

Agrostis stolonifera

Calamagrostis arundinacea

Calamagrostis epigeios

Dactylis glomerata

Deschampsia caespitosa

Festuca drymeia

Festuca rubra

Festuca rupicola

Glyceria nemoralis

Holcus lanatus

Lolium perenne

Fam. Sparganiaceae

Sparganium erectum ssp. neglectum

Fam. Typhaceae

Typha angustifolia

Typha latifolia

Fam. Cyperaceae

Carex remota

Carex riparia

Eleocharis palustris

Schoenoplectus lacustris

Scirpus sylvaticus

Fam. Orchidaceae

Epipactis helleborine

Lacul s-a format într-o zonă împădurită cu păduri de fag pur care alternează cu cele de molid. Nu se semnalează o etajare tipică a vegetației forestiere, deoarece fâgetele și molidișele ajung până la aceeași altitudine, fenomen evident pe malul drept al lacului, privind spre amonte. Acestea sunt dispuse sub formă de fâșii transversale pe lungimea lacului, fâșiile de fâgete alternând cu cele de molid.

Pe malul stâng este dispusă o centură de specii caracteristice zăvoaielor sau pădurilor de amestec: *Abies alba*, *Acer pseudoplatanus*, *Alnus incana*, *Carpinus betulus*, *Corylus avellana*, *Fraxinus excelsior*, *Picea abies*, *Populus tremula*, *Salix caprea*, *Salix fragilis* etc.

În zona barajului se găsesc următoarele specii de arbori și arbuști: *Alnus glutinosa*, *Fraxinus excelsior*, *Acer pseudoplatanus*, *Corylus avellana*, *Carpinus betulus*, *Sambucus nigra*.

Spre coada lacului există o mică pajiște formată din diverse graminee, leguminoase și alte specii iar în mlaștină sunt instalate asociații palustre. Deși Lacul Cuiejdul este relativ nou format, pe apa lacului și în jur s-a constituit un brâu compact cu plante acvatice și palustre, aparținând la diverse asociații vegetale.

S-au identificat următoarele asociații vegetale:

Eleocharidetum palustris

Epilobio- Juncetum effusi (as. de *Juncus effusus* et *Ranunculus repens*)

Sparganietum erecti

Tussilaginetum farfarae

Trifolio repenti- Lolietum

Typhetum angustifoliae

Juncetum tenuis

Juncetum inflexi

Typhetum latifoliae

Schoenoplectetum lacustri

Scirpetum sylvaticae

Potametum pectinati- instalată pe o mare suprafață din apa lacului, îndeosebi spre coadă, spre baraj și în lungul lacului, spre margini. În timp s-a constatat extinderea mare a asociației.

Lacul Cuiejdul, prin cadrul natural în care este dispus, prin geneza sa, prin caracteristicile limnologice și prin pitorescul regiunii, devine unul din cele mai importante lacuri de baraj din țara noastră (valorile batimetrice, la anumiți parametri, îl indică pe primul loc), constituind suficiente motivații pentru care acesta a fost propus a fi declarat rezervație naturală.

Acest lucru se impune cu atât mai mult cu cât în zonă se construiesc drumuri de acces la lac și deja un număr tot mai mare de turiști sunt atrași de aceste locuri, ceea ce ar putea influența puternic arealul.

The study of the flora of the natural lake Cuiejdul

Abstract

The lake Cuiejdul is situated in the upper basin of the Cuiejdul river. A huge landslide bared this river in 1991, and the result was the largest natural lake from Romania, similar origin had Red Lake from Bicaz Gorge.

In this area was identified 144 species of plants which belongs to 48 families. The paper present the following aspects: phytogeographic, of the bioforms and ecologic of the species from this area.

The lake Cuiejdul, because of his scientific and landscape importance was proposed to be declared protected area.

1. MIHAI GH., PODOLEANU ELENA, 1979, *Contribuții la cunoașterea florei și vegetației bazinului Sălătruc (județul Neamț)*, Anuar Muz. Șt. Nat. Piatra Neamț, IV, p. 87- 100
2. RĂDOANE N., 2002, *Un nou lac de baraj natural în bazinul Bistriței Moldovenesti- Lacul Cuiejdul*, manuscris.

